

**🇷🇴 Idei practice pentru
dezvoltarea limbajului copiilor
— A gyermekek beszédfejlesztése-
gyakorlati tanácsok**

**Exemple de activități
Ötletek tevékenységekhez**

**ASOCIAȚIA PERSPECTIVE
PENTRU COPIII HIPOACUZICI
ROMÂNIA**

Servim băuturi pentru toți

„Ce este în cană? Ce este înăuntru? Este suc de portocale, așa este? Avem destule căni? Câți copii sunt? Să îi numărăm. Unu, doi, trei..... Acum să numărăm cămile. Tu le numeri acum. Este același număr, așa este?”

Cinci copii și cinci căni. Una pentru Ana, una pentru Ildiko.....și una pentru Mara. „Vom turna sucul. Toarnă.”

Acum le dai sucul. „Acesta este sucul pentru Ana.” Vom spune „poftim sucul tău” (se demonstrează acțiunea). „Poftim Ildiko”. Când ajungi la ultima cană pretinzi că este a ta. „Și asta este pentru mine.....Dragă, este sucul tău?....Deci, unde este al meu?”

Pe măsură ce fiecare copil termină și îți dă cana înapoi, pretinzi că este o cană plină. „Mmm, asta este pentru mine. Este sucul meu de portocale. Bine, am să-l beau... Ooo (aruncând o privire mirată în cană), unde este sucul? S-a terminat, nu mai este deloc!

Continuă cu fiecare cană, purtarea, reacția devenind tot mai nostimă. Poți arunca de mai multe ori ochii în cană și să constăți de fiecare dată că nu este nimic!

Ital mindenkinek

"Mi van a kancsóban? Mi van itt? Narancslé, nemde? Van elég csészénk? Hány gyermek is van itt? Gyere, számoljuk meg! Egy, kettő...Most gyere, számoljuk meg a csészéket! Te számolod őket. Ugyanannyi, igaz? Öt gyerek és öt csésze! Egy Zsuzsának, egy Lászlónak, Egy Katinak...és egy neked, Marci!"

Kitöltjük a narancslevet. Felszolgáljuk. "Most vidd oda a többieknek! Ez a Zsuzsáé. Ez a Lászlóé. Ez a Katié..."Megmutatjuk neki, és mondjuk: "Parancsolj, Zsuzsa!"

Amikor az utolsó csészéhez érünk, azt állítjuk, hogy ez a mi csészénk: "És ez az enyém...Ó, hát ez a tied? Akkor melyik az enyém?"

Ahogy a gyermekek befejezik az ivást és visszaadják a csészéket, azt állítjuk, hogy egyik tele van, és az a mienk. "Ó, itt van az enyém. Ez az én narancslevem! Hú, de jó, megiszom...Ó, édesem (kikacsintunk a pohárból félszemmel)...Hová tűnt a narancslém? Eltűnt! Nincs több!"

Mindegyik üres csészével így folytatjuk, belekukkintva mindegyikbe félszemmel, félszemmel meg kikacsintva a gyermekekre. Annál nevetségesebb, minél hosszasabban tart ez a játékos italkeresés.

Ce se află în sac?

Poți trezi interesul pentru un obiect ascunzându-l într-un sac.

„Am un sac pentru tine. Unde este sacul?...A, acolo este. Acum ce este în sac? Este ceva rotund, nu-i așa? Ceva rotund și tare. Așa e? Poți să simți? Simte? Ce crezi că este?”

Copilul poate sugera că este o minge printr-un gest și tu poți să spui cuvântul. „Crezi că este o minge?” Mă uit în sac și observ: „nu, nu-i o minge!” Dacă nu spune nimic arată-i o altă minge, identică și sugerează-i că ar putea fi o altă minge în sac. „Crezi că este o minge aici?” Mă uit și văd...., . Nu este o minge, cred că o s-o scot afară, da o scoatem. Vai, s-a blocat, ajută-mă să trag, 1,2,3 trage! Asta e! Este un măr, nu-i așa?”

Altădată copilul poate ascunde un obiect în sac și terapeutul să fie pus să ghicească.

Mi van a zsákban?

Bármilyen aprósággal felkelthetjük a gyermek érdeklődését, ha elrejtjük egy zsákocskában.

"Szeretnék neked mutatni egy zsákot! Hol van a zsák? Ó, itt van! Mi van benne? Valami kerek, igaz? Valami kerek és kemény, nemde? Érzed? Mit gondolsz, mi lehet az?"

A gyermek szavakkal vagy gesztusokkal mondhat valamit, mint például labda, mi pedig így válaszolhatunk:

"Úgy gondolod, hogy egy labda. Én megnézem. Neeem, nem egy labda."

Ha nem mond valami mást, mutassunk neki egy hasonló méretű labdát, és mondjuk el, hogy más van a zsákban.

"Még mindig azt gondolod, hogy labda van a zsákban? Újra megnézem. Nem, nem egy labda. Gyere, vegyük ki. Tyű, ez beragadt! Segíts kihúzni! Egy, kettő, három, húzd! Ez az! Ez egy alma!"

Következőkor ő dughat el valamit a zsákban és mi találjuk ki.

Ce e la televizor?

Chiar înainte de emisiunea preferată poți să desfășori această activitate (rutina).

„Vrem să știm ce este la televizor.” Aduc ziarul, programul TV. ”Să îl deschidem și să ne uităm”. Arată-i programul și amintește-i care este emisiunea preferată, rostește numele emisiunii, schițează un gest caracteristic acestei emisiuni. „Acum pornim televizorul”. Dacă se folosește o telecomandă, puteți să vă așezați împreună într-o poziție confortabilă din care copilul te poate privi pe tine și televizorul. „De ce canal avem nevoie?”

Alege butonul corespunzător și apasă-l astfel încât să vadă și copilul ce faci. Dacă emisiunea precedentă nu s-a terminat poți spune ... „Ce este aceasta? Nu vrem să ne uităm la această emisiune, nu-i așa? Noi vrem să ne uităm la....., nu-i așa?” Dacă timpul de așteptare este lung se poate cânta un cântecel. „Uite, s-a terminat, acum începe emisiunea..... Bun, am așteptat mult să o vedem, nu-i așa?”

Mi megy a TV-ben?

Mielőtt nekifogunk a kedvenc tevékenységnek, végigmehetünk a következő gyakorlatsoron:

„Megnézzük, mi megy a TV-ben? Hozom az újságot, és nézzük meg!”

Válasszuk ki a gyermeknek ismerős programot, és emlékeztessük őt az általa ismert nevek és gesztusok segítségével. „Ez az, amelyik...”

Ezután bekapcsoljuk a TV-t. Úgy foglaljunk helyet, hogy a gyermek minket is és a TV-t is kényelmesen lássa.

„Melyik csatornát keressük?” Válasszuk ki a számokat a távirányítón, s úgy nyomjuk meg, hogy a gyermek is lássa.

Ha a korábbi program nem fejeződött még be, megbeszélhetjük:

„Ki ez? Őt akartuk nézni? Mi... (a program neve)...akartuk nézni, nem?” Ha hosszabb ideig kell várni, közben énekelhetünk vagy mondókázhatunk.

„Látod, befejeződött. Most kezdődik a ...Én nagyon várom. És te?”

Afișând o lucrare făcută de copil

„Este desenul tău? Este draguț! Ce pictură draguță! Uită-te ce frumoasă e! Tu ai pictat-o, nu-i așa?! Este a ta.” Dacă poți să spui ce este, vorbește despre ea. Dacă nu, vorbește despre culorile folosite și găsești ceva de aceeași culoare, ca „pantofii mei albaștri”. „Ai ceva albastru pe tine? Da, pantalonii tăi sunt albaștri.”

„Acum, unde punem desenul tău?” Privește în jur, să ai un loc pregătit pentru a afișa pictura. „Să-l punem acolo, acolo sus? Îl vom pune acolo! Nu pot să ajung (sari să arăți că nu reușești). Unde este scaunul? Mă voi urca pe scaun.” Te urci pe scaun și spui desenului, „stai aici!” Apasă desenul pe perete, fără să folosești pioneze sau lipici, prinde-l ca și cum ar vrea să cadă. Offf, nu vrea să stea, „stai aici!”, Spune: stai aici! Lipește-te aici! Of, e întors cu capul în jos, să-l întoarcem înapoi. Uite, este o pictură draguță. Să-l chemăm pe tata. Să mergem, să-l chemăm să vadă desenul.” Strigă-l : „vino tata!”

Kiállítás

"Ezt te festetted? Gyönyörű! Milyen csodálatos festmény! (Meggyőződéssel állítjuk.)Te festetted, igaz?" Ha kivehető, mit ábrázol, akkor arról kezdünk beszélgetni, ha nem, akkor a használt színekről. Próbáljunk a környezetünkben a használt színekhez hasonlót találni. "Ez kék, igaz? Ez kék...Nézd, ugyanolyan színű, mint az én cipőm. Van rajtad is valami kék? Igen, nézd, a nadrágod kék. Neked kék nadrágod van!" Most szétnézünk, és úgy teszünk, mintha készülődnénk feltenni az alkotást valahová.

"Vajon hová tudjuk feltenni ezt a gyönyörű festményt? Tegyük fel ide? Vagy oda? ...Inkább oda tegyük fel, jó magasra! ...De nem érem el!" Felugrunk, hogy megmutassuk, valóban nem érjük el. "Hol van egy szék? Felmászom a székre!" Felállunk a székre, és a munkát odatartjuk a falhoz, nem rögzítjük semmivel. "No, te festmény, maradj ott!" Amikor esik le, elkapjuk. Ezt többször eljártsszuk. "Ó, ez a festmény nem akar ottmaradni! Maradj ott már!... Kérlek, mondd te is neki, hogy maradjon ott!" Elismételjük néhányszor, majd veszünk valami ragasztót, és felragasztjuk az alkotást. "Így most már rendben van? Ó, fordítva ragasztottam fel... Nem baj, megfordítjuk!" "Igen, ez egy csodálatos festmény! Gyere, hívjuk ide apát (anyát, a testvéredet), hogy nézze meg!" "Mondd neki, hogy jöjjön: Gyere, apa!"

Să ne îmbrăcăm!

„Ieșim afară acum. Cum este afară? Du-te și uită-te pe fereastră, ooo, plouă! (mimează o față necăjită) Plouă... Vei avea nevoie de haină. Unde-ți este haina? Îți iei haina.” Dacă nu reacționează, spune: „Îmi voi lua haina. Aici este. Aici este haina mea! Unde este haina ta? Da, aceea este, aceea este haina ta.”

Schimbă hainele ca și cum ai greșit fără să vrei și încearcă să-i dai haina ta copilului. Verbalizează.

„Aici o mână, aici...cealaltă mână, așa! O dragă, nu mai ai mâini, unde-ți sunt mâinile. Nu ai mâini! Și unde este haina mea? Asta este? Pare cam micuță. Voi băga mâna. Împing și nu pot, este prea mică, nu-i așa?! Deci unde-mi este haina? Tu ai luat-o? Ce faci cu haina mea? Dezbrac-o!

O altă variantă a acestei activități este și încălțatul papucilor nepotriviți.

Öltözködünk!

"Sétálni megyünk. Milyen az idő odakinn? (Menjünk és nézzünk ki az ablakon.) Ó, esik az eső. (Ha nem szeretjük az esőt, tünjünk bosszúsna.) Esik az eső?"

"Szükség lesz az esőkabátodra. Hol van a kabátod? Keresd meg a kabátod!" Ha a gyermek nem reagál, mondjuk a következőt:

"Én megyek és megkeresem a kabátomat. Megvan! Hát a tied hol van? Itt van, ni! Megvan a te kabátod is!" Cseréljünk kabátot, és adjuk fel rá a miénket.

"Itt a kabátod, dugd be a kezed. Itt van az egyik kezed, dugd be, itt a másik kezed, azt is dugd be. Így ni!"

"Tyúha, nincs kezed! Hol van a kezed? Nincs kezed! Hol van az én kabátom? Ez az? Kicsinek tűnik. Bedugnám a kezem, de nem megy. Ez túl kicsi, nem?"

Nahát, hol van a kabátom? Ez az! Mit csinálsz az én kabátomban? Vedd le gyorsan!" (A játék egy másik változata, hogy rossz cipőket húzunk fel.)

Așezarea mesei

„E timpul cinei, nu? Ți-e foame? Daaa, mie mi-e foame! (Este complicat să exprimi prin gesturi foamea, ar putea fi interpretată ca o durere de burtă și un gest de a introduce ceva în gură). Putem să ne așezăm la masă? Avem nevoie de niște cuțite, furculițe și niște lingurițe. Aici sunt. Acum de câte bucăți avem nevoie? Câți oameni sunt aici? Ești tu, Alina, acesta este unu, sunt eu, deja doi. (Numără și pe degete ca să fie și vizibil.) Apoi tata, el este al treilea și Andrei al patrulea, atunci vrem patru cuțite. Le pui pe masă? Al cui este acesta? Este cuțitul tatălui? Pune-l pe masă pentru tata. Al cui este acesta? O, este al tău, așa-i? Spune: „cuțitul este al meu!... Da, este cuțitul tău. Pune-l pe masă.” Se repetă această expunere și cu lingura, farfuria etc. Până ce așezi masa durează ceva timp, repetarea acțiunii predictibile este perfectă pentru încurajarea copilului în a se exprima verbal.

Poate vrei să faci o glumă cu adulții de la masă, nu așezi furculiță și cuțitul, poți să pui două linguri. Dacă nu reacționează, poți să repeți această glumă zilnic.

Az asztalnál

"Vacsoraidő van, ugy-e? Te éhes vagy? Én éhes vagyok."

Egy kicsit nehéz mozdulatokkal érzékeltetni az éhséget, anélkül, hogy azt a benyomást keltenénk, hogy fáj a hasunk, de próbáljuk meg. "Leülhetünk az asztalhoz? Szükségünk van néhány késre és villára, nem igaz? Meg néhány kanálra. Itt is vannak. Hány darabra van szülségünk? Hányan vagyunk? Te itt vagy, Marci, ez egy, vagyok én, az kettő..." Számolni kell az ujjakan is, hogy követni tudja, főként, ha nem tud még számolni. "Apának is, ő a harmadik, Kristóf,...ő már a negyedik, tehát szükségünk van négy késre. Számoljuk meg! Egy neked, egy nekem, egy apának, egy Kristófnak (mutatjuk és megérintjük a késeket): egy, kettő, három, négy kés." "Leteszed az asztalra? Ez melyik kés? Az apa kése? Tedd az asztalra apának! Ez meg kié? Nahát, ez a tied!" "Az én késem!" A gyermek megismétli. "Igen, a te késed. Tedd az asztalra!" Így folytatjuk, megismételve ugyanezt a beszélgetést a kanalakkal, villákkal, tányérokkel kapcsolatban. Bizonyára sokáig terítjük meg az asztalt, de a sok ismétlés és a tevékenység kiszámíthatósága bátorítja a gyermeket, hogy válaszoljon.

Humorossá is alakítható a tevékenység, ha a gyermek meg szeretné viccelni a felnőtteket: nem ad nekik kést és villát, helyette kapnak két kanalat. Ha nem a várt módon reagálnak rá, a gyermek akár naponta is megismételheti ezt a viccet.

Ce aş putea spune ?

Pot apărea diverse oportunități pentru a-i da copilului șansa să spună ceva. Răspunsurile primite de la acesta pot diferi în funcție de nivelul dezvoltării vorbirii și auzului copilului. Cu cât mai repede includem copilul în conversație cu atât ne vom bucura mai repede că acesta vorbește. La început este foarte probabil să existe o comunicare într-un singur sens, dar aceasta trebuie să evolueze spre un dialog și spre înțelegerea cerințelor și așteptărilor de către copil. Interesul pentru comunicare trebuie stimulat în mod natural, lasă-i puțin timp și fii încrezător, reacțiile de tip vocalize trebuie încurajate, apreciate. Nu trebuie să îți faci griji cu privire la acest lucru, trebuie doar să vorbești cu el astfel încât să înceapă să comunice. Este important să îi lași timp pentru a începe comunicarea dar, în cazul în care nu o face, răspunzi tu, acest răspuns fiind un sprijin pentru comunicarea copilului. Deasemeni este posibil să încerce să răspundă prin tonul vocii și/sau gesturi pentru că discuția este importantă.

Mit mondhatok?

Nagyon sok helyzetben megadhatjuk a gyermeknek az esélyt, hogy próbáljon mondani valamit. Természetesen, ő mindig a beszédfejlődésének megfelelően fog megnyilvánulni, az elején talán semmit sem mond, csak egy kis hangocskát ejt ki vagy változtat a hangszínén.

Az igazság az, hogy az a pillanat, amikor megörvendeztet minket azzal, hogy szól hozzánk, annál hamarabb eljön, minél többször megadjuk neki az esélyt, hogy belépjen a beszélgetésbe. Az elején csak egyoldalú kommunikáció lesz, mi beszélünk helyette is, de ez fokozatosan oda fejlődhet, hogy a gyermek megérti, mit várunk el tőle.

Nem kell különösebben aggódni, csak természetesen kell vele beszélgetni, hogy rávegyük, kezdjen el kommunikálni. Fontos, hogy hagyjunk neki időt, egy kis szünetet, amikor várjuk a válaszát és támogatóan nézzünk rá. Aztán, amikor megjelennek a gesztusok és a hangok próbáljunk meg mindig reagálni rá, hiszen, amit mondani szeretne az fontos!

Ce încercă să-mi spună?

Vor apărea momente când copilul încercă să-ți spună ceva și poate nu o să-și găsească cuvintele să o facă. De exemplu, el poate vedea că intră cineva pe ușă sau poate a terminat ceva de mâncat și dorește mai mult, însă nu poate să verbalizeze.

În aceste momente cu siguranță vei auzi o voce care încercă să-ți spună ceva, acesta este momentul în care trebuie să știi ce gândește copilul tău. E momentul să verbalizezi ceea ce se întâmplă. „O, e cineva la ușă, vine cineva, să mergem să deschidem ușa! Ai terminat de mâncat? A fost bun? Mai vrei nu-i așa?” Fii atent, observă intențiile lui și spune în cuvinte tot ce ar trebui să spună el.

O să fii foarte priceput în a citi gânduri! Acesta este începutul.

Mit próbál nekem mondani?

Gyakran megtörténik, hogy a gyermek szeretne valamit mondani nekünk, de nem tudja szavakkal kifejezni magát.

Elmondhatná, hogy valaki kopog az ajtón vagy befejezte az evést, és még szeretne. Valószínűleg ránk néz ilyenkor, és a hangjával próbálja a figyelmünket felkelteni. Ez az a pillanat, amikor szavakba lehet foglalni a gondolatait. "Valaki kopog? Igen, valaki jön. Gyere, megyünk és kinyitjuk az ajtót!" "Ó, elment. Nagyon kedves volt, igaz? Szeretnél még valamit?"

Fel kell fedeznünk, hogy mire figyel, mit gondol, és szavakba kell öntenünk számára. Ha gyakran tesszük ezt, egyre könnyebben találjuk ki gondolatait!

Material realizat în echipă, în cadrul atelierului
GÂNDURI, SUNETE, ÎN PERSPECTIVĂ.....
Vulcan, jud. Braşov, 16-18 septembrie 2016

Az anyag csoportmunkában volt létrehozva a szászvolkány
HANGOK, GONDOLATOK PERSPEKTÍVÁJA...workshop keretében.
2016. szeptember 16-18.

Și-au adus contribuția la realizarea materialului:
Az anyag létrehozásában segítettek:

Gabriela Jakab, Ramona Kovacs, Voichița Șoldan, Popa Mihaela, Elena Mazuru, Orsolya Bokor, Erzsebet Gall, Noemi Illyes, Emese Szasz, Alice Popa, Theodor Sîrbulețu, Maria Tomulică, Diana Emilia Muntean, Mihaela Rodica Mușat, Adela Gâlgău, Csilla Beke, Gal Katalin, Antonela Chezan.

Mulțumiri tuturor!
Köszönet mindannyuknak!

**ASOCIAȚIA PERSPECTIVE
PENTRU COPIII HIPOACUZICI
ROMÂNIA**